

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

Junij 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – junij 2023

Mesec in leto izdaje: avgust 2023

Izdajatelj:

Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13

4	Metodologija	15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnava gotovinskih EUR transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih šestih mesecih 2023 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 1,9 mrd EUR, kar je izrazito izboljšanje v primerjavi z 0,4 mrd EUR primanjkljaja v enakem obdobju 2022. **Na izboljšanje salda tekočega računa sta najbolj vplivala blagovna menjava, ki je iz primanjkljaja prešla v presežek** (izboljšanje za 1,9 mrd EUR) in večji presežek storitvene menjave (za 0,3 mrd EUR). Primanjkljaj primarnih dohodkov se je zmanjšal za 0,2 mrd EUR, medtem ko je ostal primanjkljaj sekundarnih dohodkov skoraj nespremenjen. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek (1,7 mrd EUR).

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih šestih mesecih 2023 dosegla 0,9 mrd EUR presežka, medtem ko je v enakem obdobju 2022 izkazovala 1,0 mrd EUR primanjkljaja. Izrazit preobrat je predvsem posledica večjega presežka v kategorijah Kemični proizvodi (pretežno Medicinski in farmacevtski proizvodi) ter Stroji in transportne in zmanjšanja primanjkljaja v kategoriji Mineralna goriva in maziva (pretežno električna energija in nafta). Izvoz se je medletno povečal za 4,0 %, uvoz pa zmanjšal za 4,8 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 104,2 %.

Blagovna menjava z EU, ki presega tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je dosegla v prvih šestih mesecih leta 2023 presežek v znesku 0,1 mrd EUR, medtem ko je imela v enakem obdobju 2022 za 0,4 mrd EUR primanjkljaja. Izvoz v države članice EU je v prvih šestih mesecih 2023 predstavljal 74,5 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta povečal za 0,4 % oz. 64 mio EUR. Najbolj se je povečal izvoz v Avstrijo, Francijo in na Hrvaško (skupaj za 0,2 mrd), izrazito pa se je zmanjšal izvoz v Italijo (0,3 mrd EUR). Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,0 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2022 zmanjšal za 2,8 % oz. 0,5 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Avstrije in Italije (skupaj za 0,6 mrd EUR).

Izstopa še za 0,7 mrd EUR večji presežek z Rusko federacijo, pri čemer se je izvoz povečal za 0,2 mrd EUR, uvoz pa zmanjšal za 0,6 mrd EUR. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo [na podatkovnih serijah Banke Slovenije](#).

Junija 2023 je saldo blagovne menjave izkazoval 0,4 mrd EUR presežka, medtem ko je junija predhodnega leta izkazoval še 0,1 mrd EUR primanjkljaja. Izvoz se je zmanjšal za 0,8 %, uvoz pa za 13,4 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih šestih mesecih 2023 znašal 1,8 mrd EUR, kar je za 0,3 mrd EUR več kot v enakem obdobju leta 2022. Najvišji pozitivni saldo so dosegle transportne storitve (0,8 mrd EUR), katerim sledijo potovanja (0,5 mrd EUR). Izvoz vseh storitev se je v prvih šestih mesecih 2023 glede na enako obdobje 2022 povečal za 9,4 %, uvoz pa za 6,0 %.

Tudi v storitveni menjavi predstavlja EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza in glavnino presežka (1,4 mrd EUR). Izvoz je bil medletno večji za 0,4 mrd EUR (za 10,1 %) in sicer predvsem v Nemčijo, Francijo in na Hrvaško (skupaj 51 % povečanja izvoza). Uvoz se je povečal za 0,2 mrd EUR (za 9,8 %), pri čemer je izstopalo povečanje uvoza iz Italije, Hrvaške in Nemčije (skupaj 67 % povečanja uvoza).

Junija 2023 je presežek storitev znašal 0,4 mrd EUR, kar je za 61 mio EUR več kot junija 2022.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih šestih mesecih 2023 znašal 0,4 mrd EUR, kar je 0,2 mrd EUR manj kot v prvih šestih mesecih 2022. Največ so k primanjkljaju prispevali dohodki od kapitala (0,7 mrd EUR), medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek (skupaj 0,3 mrd EUR). Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih šestih mesecih 2023 znašal 0,4 mrd EUR in je na podobni ravni kot v enakem obdobju leta 2022. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država (0,3 mrd EUR), največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo (lastna sredstva Unije iz DDV in BND).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih je saldo finančnega računa dosegel 0,4 mrd EUR presežka, saldo tekočega in kapitalskega računa skupaj pa izkazuje 1,5 mrd EUR presežka. Statistična napaka v obsegu 1,1 mrd EUR kaže na še neidentificirane pritoke, ki predstavljajo 1,0 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Junija 2023 je kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa izkazuje presežek v znesku 0,4 mrd EUR. V tem mesecu je imel finančni račun 0,5 mrd EUR neto prilivov iz **vrednostnih papirjev**. Imetja vrednostnih papirjev so se s transakcijami povečala za 0,2 mrd EUR, večinoma zaradi naložb nefinančnih družb v kratkoročne dolžniške vrednostne papirje. Medtem so se obveznosti povečale za 0,7 mrd EUR, na kar je najbolj vplivala izdaja obveznic v bančnem sektorju.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki neposrednih naložb (1,3 mrd EUR) in **posojil** (1,2 mrd EUR). Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v tem obdobju pokaže 0,3 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,6 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih je bila **gotovina in vloge** (2,4 mrd EUR), kateri sledi 0,6 mrd EUR odliva v obliki **komercialnih kreditov**. Najbolj sta povečala svoje vloge v tujini sektorja država (za 1,5 mrd EUR) in centralna banka (za 0,7 mrd EUR). Z naložbami v vrednostne papirje je v zadnjih dvanajstih mesecih iz države odteklo 0,2 mrd EUR. Največ je bilo **transakcij z dolžniškimi vrednostnimi papirji**, kjer so bili neto nakupi tujih vrednostnih papirjev skoraj izenačeni z neto prodajo domačih vrednostnih papirjev nerezidentom.

Bruto zunanji dolg je junija 2023 dosegel 55,7 mrd EUR, kar je 3,9 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je za 6 % nižja kot BDP v letu 2022 (izražen v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je zadnji dve leti vse bolj negativen in je junija 2023 znašal že -4,5 mrd EUR, **kar pomeni neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Junija 2023 je bila do tujine neto zadolžena država (15,8 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost zmanjšala za 2,1 mrd EUR. Neto zadolženost do tujine so izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,6 mrd EUR), medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven bruto zunanjega dolga je bila junija 2023 za 7,6 % višja kot pred enim letom. Sektorsko pa je dolg nekoliko drugače razporejen, saj se dolg države v tem obdobju ni bistveno spremenil, medtem ko so vsi preostali sektorji povečali zadolženost. Posledično se je delež države v dolgu nekoliko zmanjšal in je znašal 38,6 %, kar je za 3,5 odstotne točke manj kot pred enim letom. Najbolj so svoj dolg povečale banke (za 1,8 mrd EUR), ki imajo sicer 9,4-odstotni delež dolga. Sledila je centralna banka s 1,4 mrd EUR povečanjem in nefinančni sektor s 1,4 mrd EUR povečanjem. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniških vrednostnih papirjih (33,7 %) in dolg v posojilih (20,6 %).

Bruto terjatve do tujine so junija 2023 znašale 60,2 mrd EUR, kar je 5,9 mrd EUR več kot pred enim letom. Najbolj, za 2,3 mrd EUR je svoje terjatve povečala centralna banka (na 20,0 mrd EUR). Sledila je država z 1,8 mrd EUR povečanjem (na 5,7 mrd EUR). Najvišjo vrednost terjatev ima sicer nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (25,3 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 1,4 mrd EUR. Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (36,6 %) ter dolžniški vrednostni papirji (29,2 %).

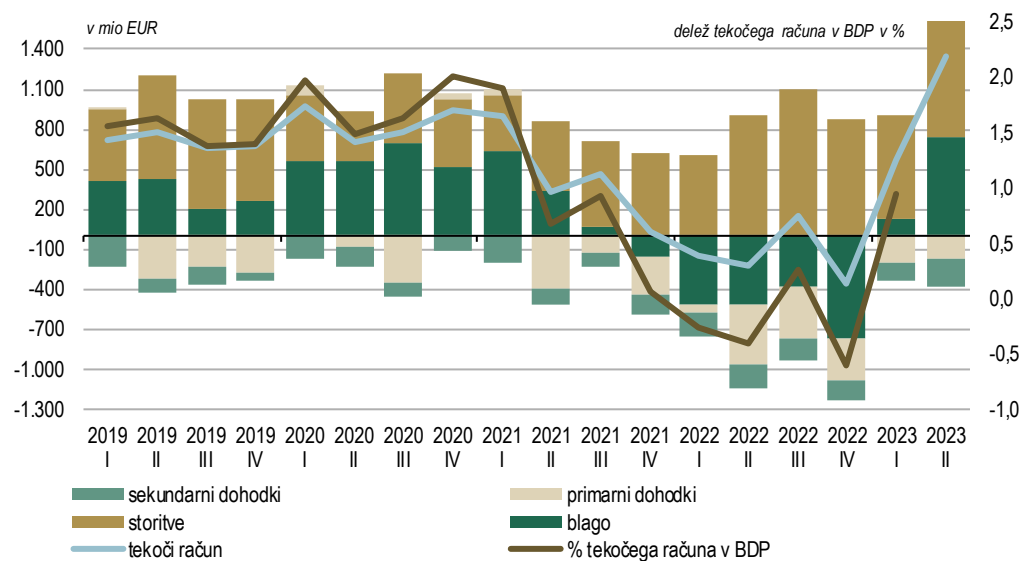
3.1 Plačilna bilanca

Tabela 1: Plačilna bilanca

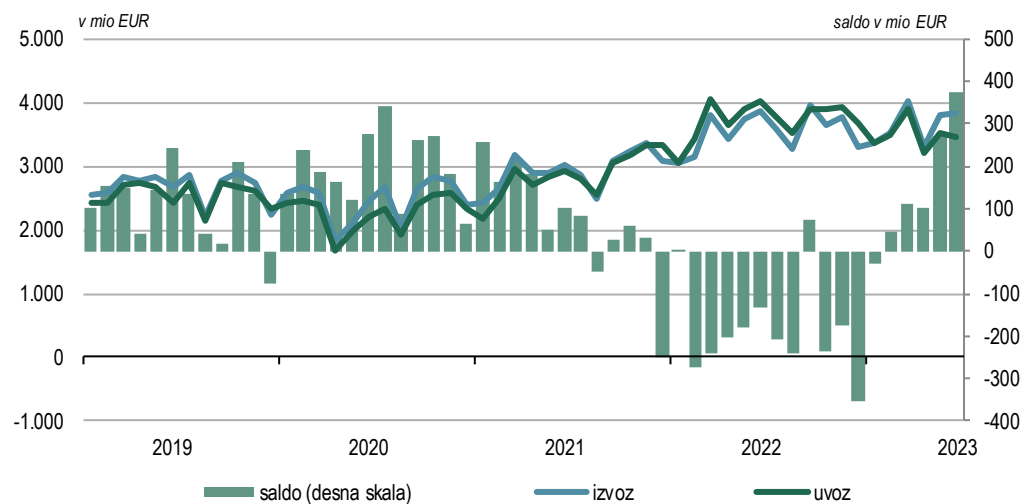
		predhodni podatki, 11. 8. 2023			tokovi v mio EUR	
		januar-junij		zadnjih 12	junij	
		2022	2023	mesecev	2022	2023
I.	Tekoči račun	-378,0	1.924,5	1.724,0	-79,1	559,2
1.	Blago	-1.028,8	875,9	-269,1	-131,3	374,0
1.1.	Izvoz blaga	21.044,8	21.884,0	43.467,0	3.879,3	3.848,6
1.2.	Uvoz blaga	22.073,6	21.008,1	43.736,1	4.010,6	3.474,6
2.	Storitve	1.512,0	1.769,9	3.740,2	318,4	379,2
2.1.	Izvoz storitev	4.915,8	5.379,1	11.596,7	1.002,4	1.052,6
2.2.	Uvoz storitev	3.403,8	3.609,1	7.856,5	683,9	673,3
3.	Primarni dohodki	-517,6	-365,3	-1.079,3	-186,9	-119,4
3.1.	Prejemki	1.090,2	1.256,2	2.321,6	186,9	194,8
3.2.	Izdatki	1.607,8	1.621,4	3.400,9	373,8	314,1
4.	Sekundarni dohodki	-343,4	-356,1	-667,8	-79,3	-74,8
4.1.	Prejemki	603,0	621,2	1.261,3	115,9	117,4
4.2.	Izdatki	946,4	977,3	1.929,0	195,2	192,2
II.	Kapitalski račun	-100,1	-89,7	-209,4	-35,9	-4,2
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	31,2	-34,3	-246,4	-5,2	-31,3
2.	Kapitalski transferi	-131,3	-55,4	37,0	-30,7	27,1
III.	Finančni račun	-855,0	1.217,7	394,4	-242,1	383,6
1.	Neposredne naložbe	-567,2	-601,0	-1.322,0	18,9	-200,8
	Imetja	794,6	330,3	298,5	141,7	-99,1
	Obveznosti	1.361,8	931,3	1.620,5	122,8	101,7
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-653,3	-459,9	181,3	303,9	-477,6
	Imetja	416,9	1.065,8	2.076,6	258,1	239,7
	Obveznosti	1.070,2	1.525,7	1.895,3	-45,8	717,3
3.	Finančni derivativi	-107,3	3,9	-64,6	-10,7	-3,4
4.	Ostale naložbe	358,9	2.231,4	1.501,9	-559,3	1.051,1
4.1.	Imetja	2.472,6	4.059,5	4.527,4	468,0	1.037,6
	Ostali lastniški kapital	11,9	-3,3	2,4	1,1	0,0
	Gotovina in vloge	1.145,8	3.249,5	4.017,6	436,7	800,7
	Posojila	159,3	106,1	287,0	41,6	26,3
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	7,4	8,9	-6,5	2,6	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	1.286,8	807,7	366,7	45,6	241,6
	Ostale terjatve	-138,6	-109,3	-140,0	-59,5	-31,0
4.2.	Obveznosti	2.113,7	1.828,1	3.025,4	1.027,3	-13,5
	Ostali lastniški kapital	-1,8	12,1	14,9	-0,5	0,2
	Gotovina in vloge	762,9	742,3	1.660,2	244,2	222,5
	Posojila	340,1	1.014,9	1.507,5	474,2	-197,6
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	-12,4	54,0	69,3	-11,4	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	871,0	-194,2	-263,7	328,7	-6,7
	Ostale obveznosti	153,8	199,0	37,2	-8,0	-31,9
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	113,8	43,2	97,7	5,1	14,3
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-10,0	-0,5	7,0	0,8	3,7
	Gotovina in vloge	-2,2	0,3	-1,1	-17,8	-0,6
	Vrednostni papirji	128,0	43,7	91,9	22,1	11,2
	Finančni derivativi	-1,9	-0,3	-0,1	0,0	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-377,0	-617,1	-1.120,3	-127,1	-171,3

Tekoči račun

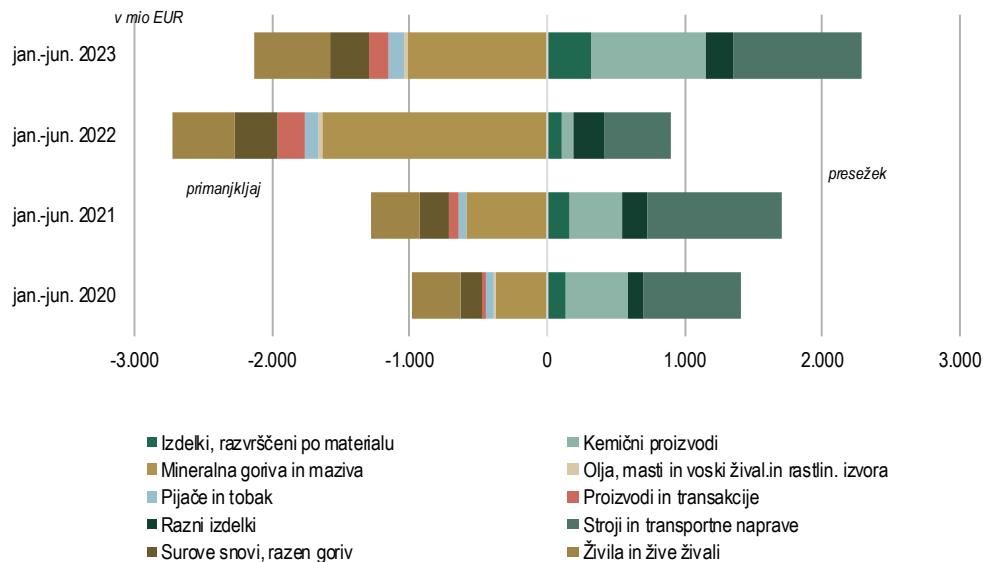
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

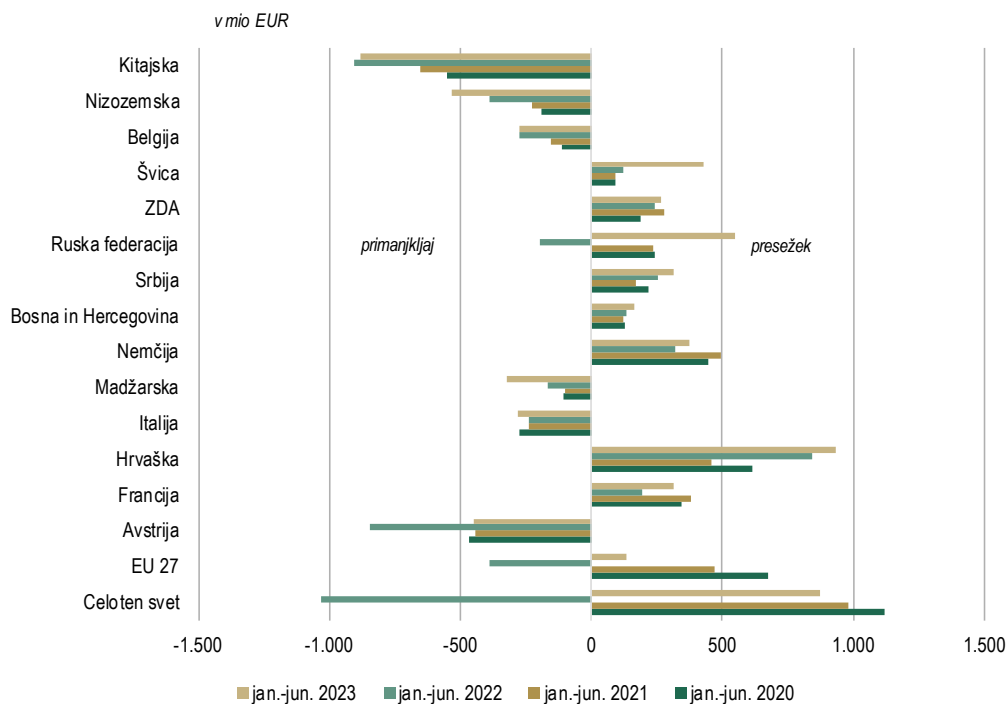

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan.-jun. od leta 2020 do 2023

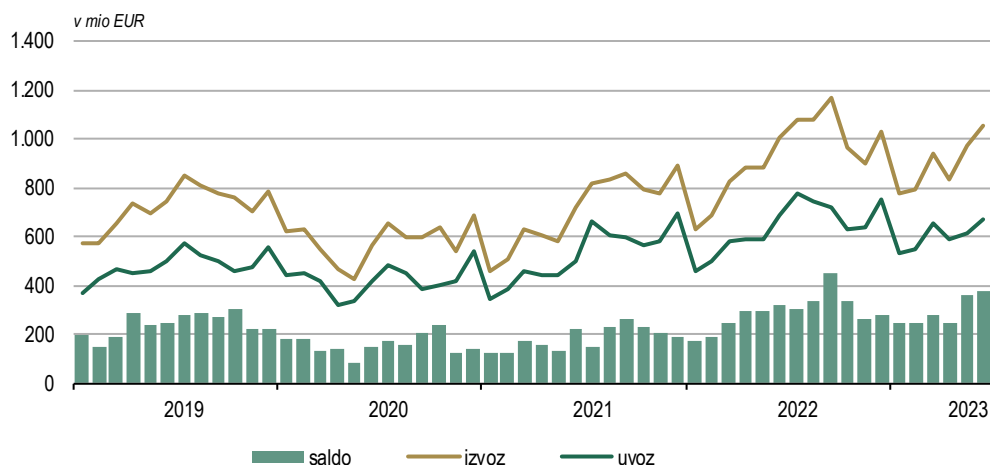

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

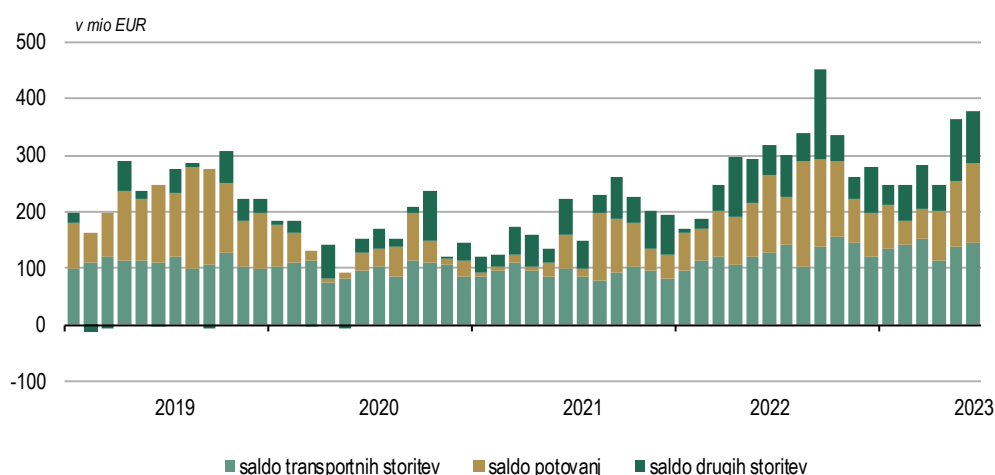
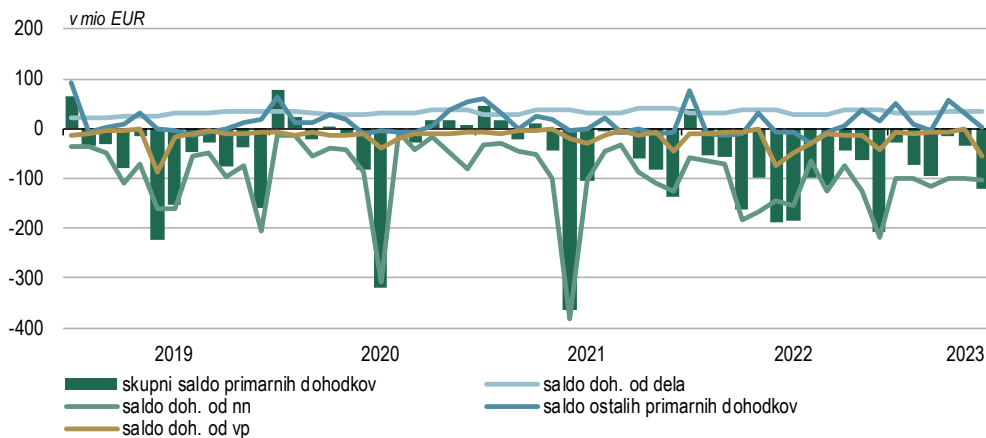

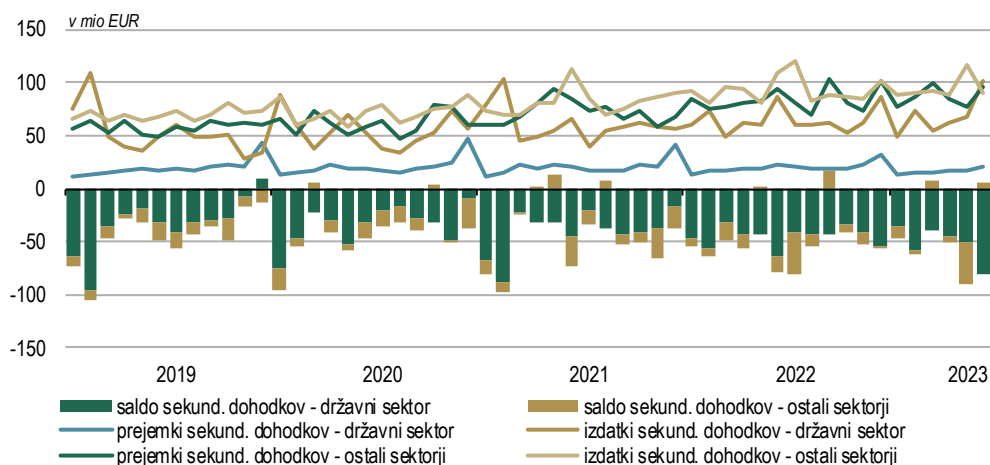
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

	januar - junij												
	v %	izvoz						uvoz					
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	2,2	1,7	3,1	2,8	2,2	2,4	0,6	0,6	1,7	2,1	2,5	1,8	
Vzdrževanje in popravila	1,4	1,4	1,5	1,5	1,0	1,2	1,5	1,3	1,5	1,3	1,1	1,4	
Transport	32,7	31,6	34,2	35,7	32,8	30,5	21,6	22,0	22,3	26,5	27,3	22,6	
Potovanja	30,5	31,1	17,5	12,2	23,5	24,1	23,6	24,7	16,1	11,7	18,5	21,7	
Gradbene storitve	5,5	7,0	9,2	10,0	7,0	7,5	2,7	3,2	3,8	4,8	4,2	3,1	
Zavarovalne in pokojninske storitve	1,6	1,7	2,5	3,1	2,7	3,0	2,2	2,3	2,5	2,8	2,5	2,9	
Finančne storitve	0,8	0,7	1,0	1,2	0,9	1,0	2,4	2,0	2,2	2,1	1,1	1,5	
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,8	0,8	1,3	1,2	1,3	1,4	4,1	4,2	4,5	4,8	3,7	3,6	
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	6,6	6,9	9,7	8,8	8,9	9,1	10,0	10,2	12,2	11,4	10,0	9,7	
Ostale poslovne storitve	16,9	15,9	18,9	22,1	18,8	18,8	28,3	26,7	29,6	29,0	26,5	28,6	
Storitve raziskav in razvoja	2,1	2,2	2,0	3,1	2,8	3,1	1,3	1,5	1,1	1,5	1,3	1,0	
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	4,3	3,9	5,2	6,1	4,2	3,9	10,4	10,7	12,6	13,2	12,2	13,3	
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	10,4	9,8	11,7	13,0	11,7	11,7	16,6	14,5	15,9	14,3	13,0	14,3	
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,8	1,0	0,9	1,2	0,8	0,9	1,5	1,7	2,0	2,0	1,6	1,7	
Državno blago in storitve	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	1,5	1,2	1,4	1,4	1,0	1,3	
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Slika 7: Primarni dohodki

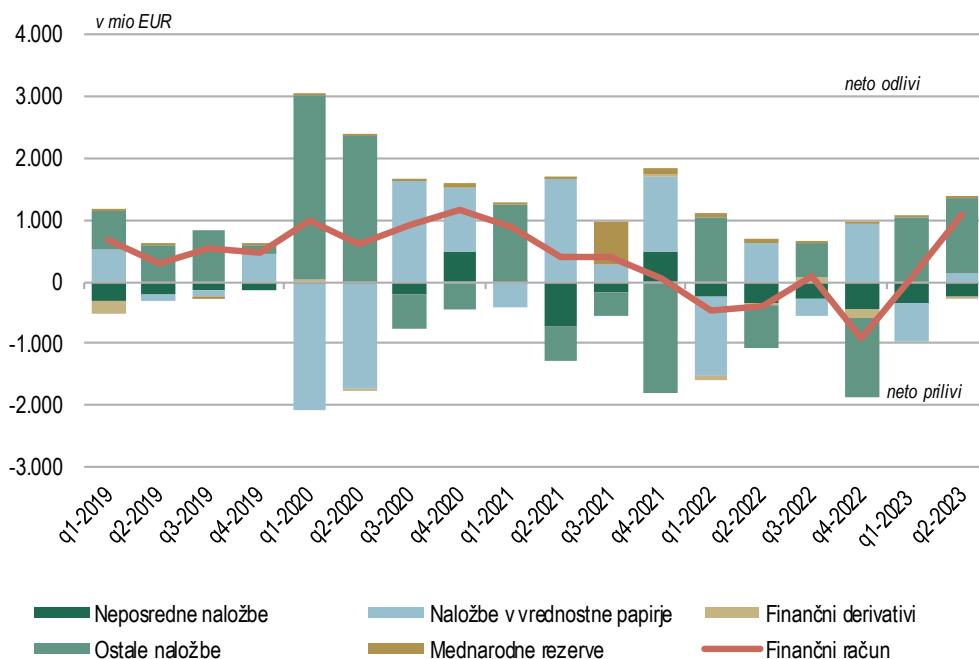

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

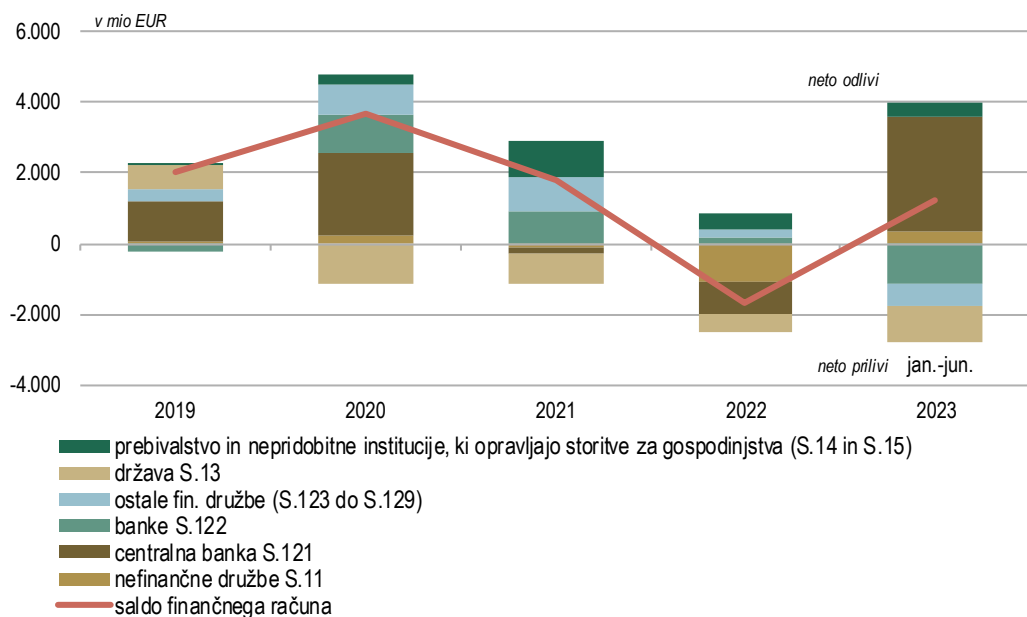

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

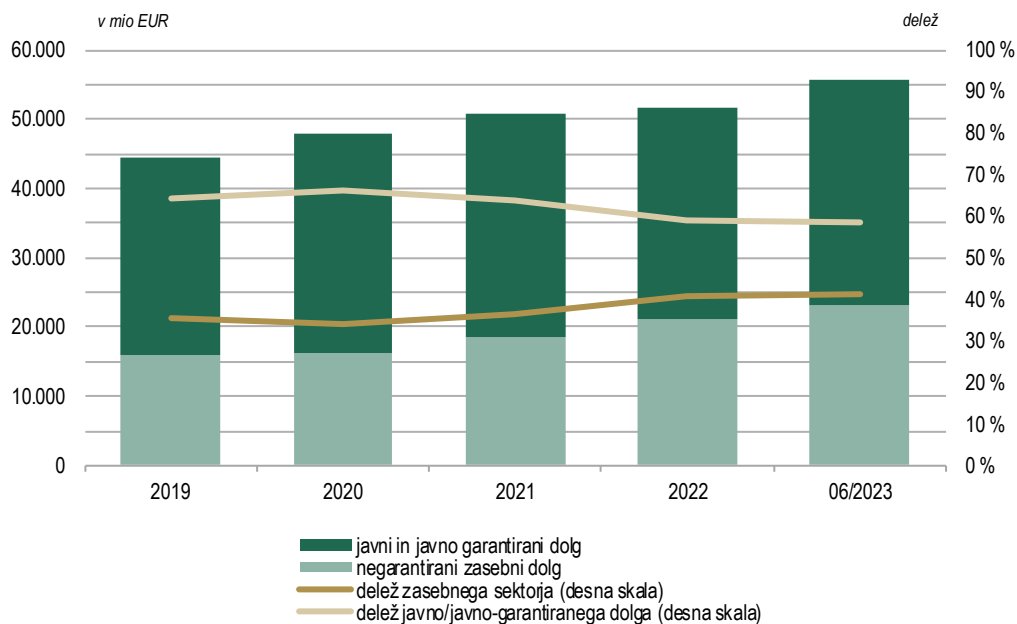
v mio EUR	januar-junij		zadnjih 12 mesecev	junij	
	2022	2023		2022	2023
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-567,2	-601,0	-1.322,0	18,9	-200,8
Imetja	794,6	330,3	298,5	141,7	-99,1
Lastniški kapital	17,0	77,8	262,4	41,2	18,0
Reinvestirani dobički	159,5	30,5	189,9	26,6	-5,0
Dolžniški instrumenti	618,1	222,0	-153,9	74,0	-112,1
Obveznosti	1.361,8	931,3	1.620,5	122,8	101,7
Lastniški kapital	400,6	148,1	595,4	-12,6	19,2
Reinvestirani dobički	433,0	394,1	822,8	71,5	45,4
Dolžniški instrumenti	528,1	389,1	202,3	64,0	37,2
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-567,2	-601,0	-1.322,0	18,9	-200,8
Domače v tujini	689,0	318,7	278,3	117,1	53,2
Lastniški kapital	17,0	77,8	262,4	41,2	18,0
Reinvestirani dobički	159,5	30,5	189,9	26,6	-5,0
Dolžniški instrumenti	512,6	210,4	-174,1	49,3	40,1
Tuje v Sloveniji	1.256,2	919,7	1.600,3	98,2	254,0
Lastniški kapital	400,6	148,1	595,4	-12,6	19,2
Reinvestirani dobički	433,0	394,1	822,8	71,5	45,4
Dolžniški instrumenti	422,5	377,5	182,1	39,3	189,4

3.2 Zunanji dolg

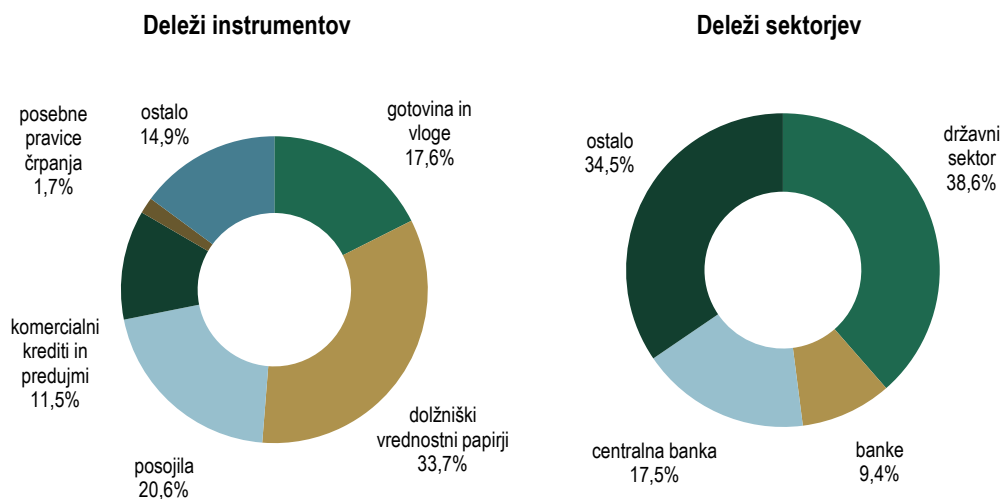
Tabela 4: Zunanji dolg

	v mio EUR	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje		50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.908	55.708
1. Državni sektor		23.280	22.833	21.764	21.159	19.978	21.667	21.479
1.1. Kratkoročni		1.376	1.257	2.069	2.210	1.861	2.322	2.460
Dolžniški vrednostni papirji		22	172	98	69	42	56	68
Posojila		464	115	922	1.173	972	1.231	1.246
Komercialni krediti in predujmi		59	68	79	91	65	74	122
Ostale dolžniške obveznosti		831	902	969	878	782	962	1.024
1.2. Dolgoročni, od tega		21.904	21.576	19.696	18.949	18.116	19.345	19.019
Dolžniški vrednostni papirji		19.068	18.746	16.877	16.099	15.253	16.491	16.159
Posojila		2.819	2.815	2.804	2.835	2.848	2.838	2.837
2. Centralna banka		7.629	7.984	8.334	8.722	9.234	9.477	9.756
2.1. Kratkoročni, od tega		6.668	7.015	7.340	7.702	8.260	8.515	8.804
Gotovina in vloge		6.640	7.012	7.339	7.697	8.227	8.515	8.804
2.2. Dolgoročni, od tega		962	969	994	1.021	974	963	953
Posebne pravice črpanja		962	969	994	1.021	974	963	953
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke		3.178	3.479	3.420	3.918	4.214	4.444	5.244
3.1. Kratkoročni, od tega		1.067	1.119	1.032	1.185	1.043	1.145	1.191
Gotovina in vloge		731	884	792	968	805	879	918
Dolžniški vrednostni papirji		0	0	0	0	0	0	0
Posojila		295	219	231	207	226	228	254
Ostale dolžniške obveznosti		41	15	10	9	12	38	19
3.2. Dolgoročni, od tega		2.112	2.360	2.388	2.733	3.171	3.299	4.053
Gotovina in vloge		17	15	16	25	29	34	75
Dolžniški vrednostni papirji		775	983	968	1.227	1.431	1.565	2.316
Posojila		1.313	1.335	1.368	1.448	1.674	1.666	1.629
Ostale dolžniške obveznosti		2	26	34	33	30	29	32
4. Ostali sektorji		11.154	11.582	12.022	11.982	12.264	13.060	12.691
4.1. Kratkoročni, od tega		6.548	7.011	7.448	7.444	7.636	7.777	7.339
Dolžniški vrednostni papirji		0	0	0	0	15	15	13
Posojila		763	777	700	713	791	860	841
Komercialni krediti in predujmi		5.583	6.018	6.492	6.425	6.583	6.661	6.260
Ostale dolžniške obveznosti		201	216	257	306	247	241	224
4.2. Dolgoročni, od tega		4.607	4.571	4.573	4.538	4.628	5.283	5.351
Dolžniški vrednostni papirji		196	197	199	201	203	203	202
Posojila		3.880	3.840	3.873	3.813	3.955	4.604	4.676
Komercialni krediti in predujmi		24	21	21	29	25	35	36
Ostale dolžniške obveznosti		508	513	480	494	444	441	438
5. NN: medpodjetniška posojila		5.682	5.961	6.229	6.379	6.135	6.259	6.538
Neto zunanji dolg		-1.204	-1.629	-2.601	-3.545	-3.389	-3.410	-4.541
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg		50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.908	55.708
Javni in javno garantirani dolg		32.421	32.263	31.518	31.265	30.664	32.560	32.641
Negarantirani zasebni dolg		18.503	19.576	20.251	20.895	21.161	22.348	23.067

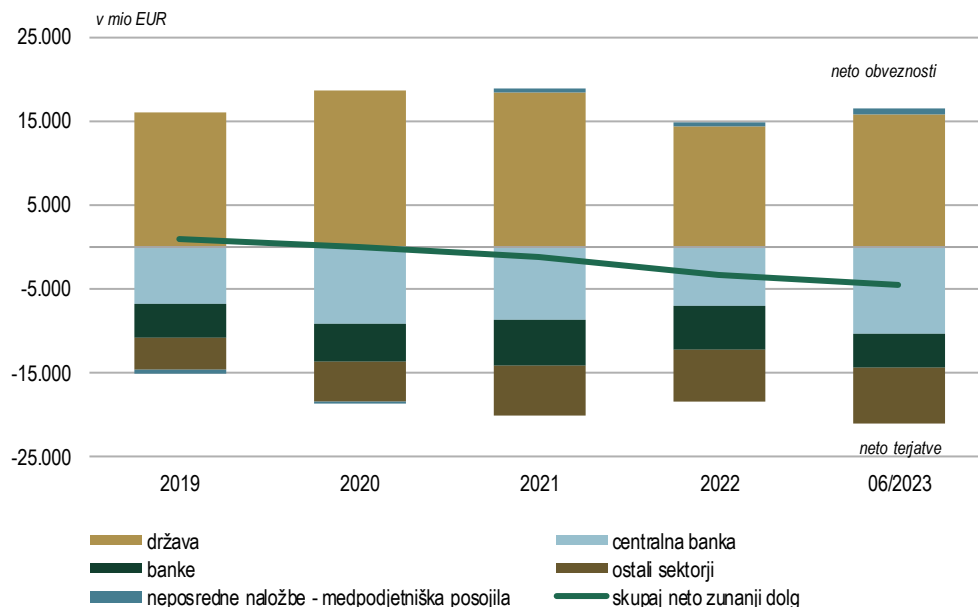
Slika 11: Bruto zunanji dolg

Slika 12: Struktura bruto zunanjega dolga – 06/2023

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temeljijo na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

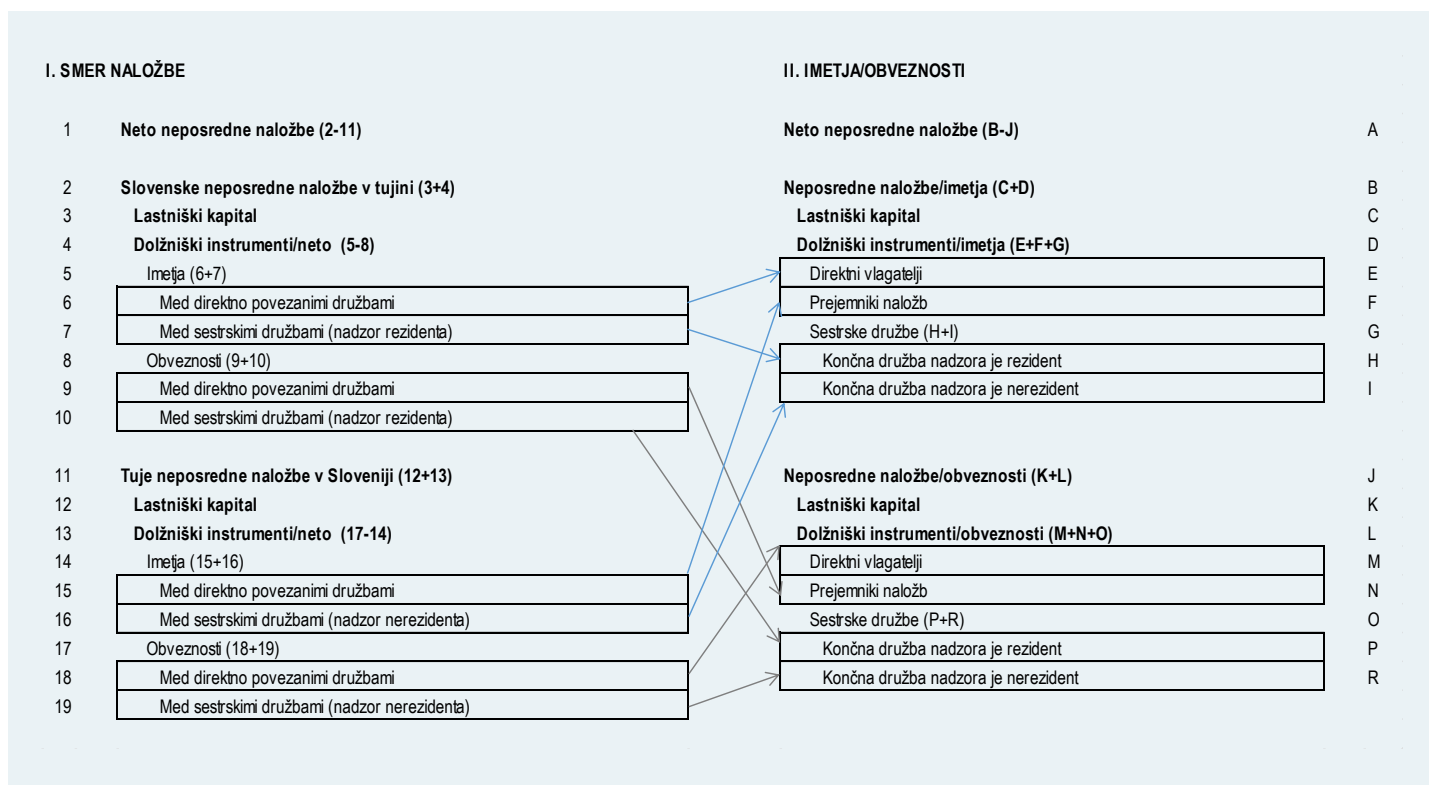
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v tej informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 6 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatve iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).